

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска
Національного університету «Одеська морська академія»

ВРАХОВАНИЙ ЕКЗ. № 100-1

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Педагогічною радою ВСП
Морехідний фаховий коледж
ім. О.І. Маринеска НУОМА

Протокол № 1

від «07» серпня 2024 р.

Начальник

Кирило ЖОВТЯК

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти
у Відокремленому структурному підрозділі
«Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска
Національного університету «Одеська морська академія»

Одеса 2024

Розглянуто:

- Заступником начальника Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» з навчальної роботи **Андрієм ЧЕБАНОМ**
- завідувачем навчально-методичним кабінетом **Оксаною СОЧИНСЬКОЮ**

Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол № 1

Від «17» серпня 2024 р.

Голова **Андрій ЧЕБАН**

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (далі – внутрішня система забезпечення якості) інтегрована в загальну систему управління якістю освіти Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Коледж). Вона має гарантувати якість освітньої діяльності Коледжу і забезпечувати стабільне виконання ним вимог чинного законодавства, стандартів фахової передвищої освіти, органів ліцензування та акредитації.

1.2 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Положення) регламентує функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Коледжі та розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті «Одеська морська академія», ґрунтується на основних засадах постанов Кабінету Міністрів України від 01.07.2021 р. № 749 «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти», від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами від 24.03.2021 № 365), стандартів фахової передвищої освіти і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості освітньої діяльності;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм;
- впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;
- щорічне оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників Коледжу;
- гарантування якості викладацького складу Коледжу;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про освітні-професійні програми, ступені фахової передвищої освіти та кваліфікації, діяльність Коледжу;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освіти, за кожною освітньо-професійною програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення організації практичної підготовки здобувачів освіти;
- забезпечення ефективної системи та механізмів академічної доброчесності працівників Коледжу і здобувачів фахової передвищої освіти;
- інші процедури і заходи.

1.3. Метою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Коледжі досягнення позитивної динаміки якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам державних освітніх стандартів та потребам зацікавлених сторін.

1.4. Внутрішня система забезпечення якості освіти у Коледжі спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності закладу і включає:

- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, методичних, тощо).
- організацію освітнього процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки та освіти;
- контроль освітньої діяльності у Коледжі та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.

1.5. Забезпечення якості фахової передвищої освіти на рівні державних стандартів є пріоритетним напрямом та метою спільної діяльності всіх працівників Коледжу.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та фахової передвищої освіти в Коледжі складається з таких компонентів:

- підсистема моніторингу умов освітньої діяльності;
- підсистема моніторингу процесів освітньої діяльності та супроводжувальних процесів;
- підсистема діагностики результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти.

1.6 Гарантом якості виступає освітнє середовище Коледжу, у якому зміст освітньо-професійних програм, навчальні можливості та ресурсне забезпечення відповідають цій меті.

II СТРАТЕГІЯ ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2.1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- **принцип цілісності**, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на здобувача освіти, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- **принцип розвитку**, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- **принцип відкритості інформації** на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2.2. Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей здобувачів освіти;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу Коледжу;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

2.3 Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти та освітньої діяльності.

2.4 Основними завданнями моніторингу в Коледжі є: – отримання об'єктивної інформації про якість освіти та освітньої діяльності (навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне, кадрове та інше ресурсне забезпечення освітнього процесу; рівень навчальних досягнень на рівнях: студент-група - курс-спеціальність-відділення; результати проведення комплексних контрольних робіт (ККР); результати екзаменаційних сесій за всіма формами навчання);

- оцінювання стану якості освіти відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та Державних вимог до акредитації освітньо-професійних програм;

- забезпечення адміністрації статистичною та аналітичною інформацією про якість освіти.

2.5 Моніторингові дослідження проводяться Методичною радою Коледжу.

2.6 Підсумки моніторингу узагальнюються та використовуються для обговорення на засіданнях методичної ради, циклових комісій, нарадах при начальнику Коледжу, засіданнях Педагогічної ради.

2.7 Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент здобувачів освіти;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність;
- управління Коледжем;
- освітнє середовище;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу освіти.

ІІІ ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Стратегія розвитку та досягнення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти в Коледжі розробляється на чергові 5 років, яка відображає завдання на всі види діяльності (навчальну, наукову, організаційну, фінансово-господарську). У цьому процесі беруть участь усі зацікавлені сторони (зовнішні та внутрішні стейкхолдери), а саме здобувачі вищої, фахової передвищої освіти, педагогічні працівники, адміністрація, інші співробітники Коледжу, а також роботодавці.

3.2 Основні принципи забезпечення внутрішньої системи якості фахової передвищої освіти, які розроблені в Коледжі:

- відповідність національним та європейським стандартам якості фахової передвищої освіти;
- автономність Коледжу, відповідального за забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- системність управління якістю освітнього процесу;
- комплексність управління процесом контролю якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти;
- систематичність моніторингу і постійний аналіз показників якості освіти;
- безперервність функціонування та підвищення системи забезпечення якості освіти;
- студентоцентроване навчання – побудова освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства, академічної свободи, розуміння у здобувачів суті фахової передвищої освіти;
- гендерна стратегія рівності прав та можливостей у доступі до якісної освіти, можливість особистісного розвитку, професійного самовизначення та кар'єрного зростання, що базується на принципах дотримання демократичних цінностей, системності та комплексності, відкритості, прозорості, цілісності.

IV ПОТОЧНИЙ МОНІТОРИНГ І ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

4.1. Освітньо-професійні програми (надалі – ОПП) розробляються відповідно до законодавства України та стандартів фахової передвищої освіти для здобувачів освіти на основі освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій.

4.2. Для забезпечення відповідності освітньо-професійних програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкхолдерів (учасників освітнього процесу, роботодавців та ін.) та суспільства, з метою удосконалення освітньо-професійних програм, Коледж має щорічно та наприкінці навчального року постійно проводити:

- періодичний моніторинг та перегляд програм;
- періодичне оцінювання рівня участі роботодавців у розробці та внесенні змін;
- визначення ступеню задоволеності здобувачів освіти (випускників);
- визначення рівня працевлаштування випускників;
- дослідження рейтингу за оцінками роботодавців.

4.3. Моніторингові дослідження проводяться відповідно до вимог нормативно-правових документів МОН України.

4.4. Освітньо-професійна програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-професійного ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- вимоги професійних стандартів (за наявності); форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника.

4.5. Освітньо-професійна програма розробляється проектною групою Коледжу, до складу якої входять провідні фахівці з відповідної спеціальності.

Можуть залучатися представники роботодавців та органів студентського самоврядування. Керівник освітньої програми призначається наказом директора Коледжу і відповідає за контроль дотримання ліцензійних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньо-професійною програмою. Склад проектної групи формується розглядається на засіданні випускних циклових комісій, і затверджується Педагогічної ради Коледжу.

4.6. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти повинні передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти. Коледж може використовувати типові або інші освітні програми профільної середньої освіти, що розробляються та затверджуються відповідно до закону України «Про фахову передвищу освіту».

4.7. Коледж на підставі відповідної освітньо-професійної програми розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти програмних результатів навчання.

4.8. Робочий навчальний план укладається на поточний навчальний рік окремо для кожного навчального курсу на основі затвердженого у встановленому порядку навчального плану за роком прийому з урахуванням змін, обумовлених календарем року навчання. При цьому передбачається оперативне внесення до нього системних змін, обумовлених змінами чинного законодавства, виконанням наказів та розпоряджень МОН України, рішень Педагогічної ради Коледжу. Робочий навчальний план затверджується директором Коледжу.

4.9. Задля реалізації індивідуальної освітньої траєкторії як персонального шляху реалізації особистісного потенціалу здобувача фахової передвищої освіти, для кожного здобувача освіти розробляється індивідуальний навчальний план, який визначає послідовність, форму і темп засвоєння освітніх компонентів освітньо-професійної програми.

Індивідуальний навчальний план формується з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду здобувача фахової передвищої освіти. Він складається на підставі навчального плану (робочого навчального плану) на кожний навчальний рік і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни/предмети та частину вибіркового навчального плану, обраних здобувачем освіти з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки, затверджується завідувачем відділення.

Вибіркові навчальні дисципліни включають навчальні дисципліни вільного вибору здобувачем освіти. Вибіркові навчальні дисципліни, введені коледжем в освітньо-професійну програму і включені до індивідуального навчального плану здобувача освіти, є обов'язковими для вивчення.

Контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача освіти здійснюється завідувачем відділення.

4.10. Для кожного освітнього компоненту освітньо-професійної програми відповідною цикловою комісією розробляється робоча навчальна програма дисципліни згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Робоча навчальна програма дисципліни містить загальну інформацію про освітній компонент; мету, яка пов'язана з компетентностями, визначеними освітньо-професійною програмою; опис очікуваних результатів навчання; інформаційний обсяг, список рекомендованої літератури (обов'язкової та додаткової); форму контролю, критерії оцінювання.

Кожен педагогічний працівник Коледжу до початку розроблення робочої навчальної програми дисципліни має бути ознайомлений із програмними результатами навчання, яких необхідно досягти здобувачу фахової передвищої освіти, і з компетентностями, яких має набути здобувач освіти відповідно до освітньо - професійної програми.

З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу та реалізації професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків робочі навчальні програми розглядаються та ухвалюються на засіданні циклової комісії Коледжу. Після чого вона затверджується рішенням методичної ради Коледжу.

4.11. Перегляд освітньо-професійних програм відбувається за результатами їхнього моніторингу в цілому та їх компонентів, але не рідше одного разу на п'ять років.

Основною метою моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці, підвищення якості та ефективності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів фахової передвищої освіти.

Критерії, за якими відбувається перегляд освітньо-професійних програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку з педагогічними працівниками, здобувачами освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок проведення аналізу попиту та пропозицій на ринку праці, моніторингу необхідності відкриття нових спеціальностей, прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

4.12. Система моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм відбувається за участю здобувачів освіти та зацікавлених сторін і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних з одержанням та аналізом інформації щодо змістовності та організації освітнього процесу, за програмами через:

- експертне оцінювання актуальності змісту освітньо-професійних програм та підготовленості випускників до професійної діяльності представниками ринку праці;
- оцінювання стану організації освітнього процесу здобувачами фахової передвищої освіти, моніторинг успішності та навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти;
- узагальнення та оперативне реагування на поточну інформацію стосовно змісту освітньо-професійної програми, проблемних ситуацій та порушень щодо її реалізації;
- визначення ефективності процедур оцінювання здобувачів освіти, очікувань, потреб та задоволеності здобувачем освіти щодо освітньо- професійної програми.

За результатами моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм у разі необхідності відбувається їх доопрацювання.

V ВПРОВАДЖЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ, ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

5.1 Студентоцентроване навчання розглядається як в контексті побудови, так і реалізації освітньо-професійних програм. Основними характеристиками студентоцентрованого навчання є:

- навчання, орієнтоване на вихід (output-oriented study programme);
- компетентнісний підхід у побудові та реалізації освітньо-професійних програм (competence - based approach);
- навчання, орієнтоване на результати (result - based education).

Студентоцентроване навчання надає здобувачу фахової передвищої освіти більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання, урахує особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження, яке узгоджується із тривалістю освітньо-професійної програми.

Здобувач фахової передвищої освіти відіграє ключову роль у процесі моніторингу, який дозволяє визначити реалістичність навчального навантаження та співвідношення навчальної діяльності з часом, відведеним на її виконання.

5.2. Основними категоріями студентоцентрованого навчання є компетентності та результати навчання.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні фахової передвищої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особистісні якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і

виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Компетентності відображають погляд зовнішніх замовників (роботодавців, професійних асоціацій, випускників тощо) на освітню або професійну підготовку і мають підвищити здатність до працевлаштування, конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Результати навчання формулюються викладачами на рівні освітньо- професійної (освітньої) програми, а також на рівні окремої дисципліни/предмету і мають бути чітко вимірювальними. Результати навчання сфокусовані на очікуваних навчальних досягненнях здобувача освіти, на тому, що може продемонструвати (знає, розуміє, здатен зробити) здобувач освіти після завершення навчання.

5.3. Основними принципами студентоцентрованого навчання в Коледжі є:

- взаємоповага у стосунках між здобувачем освіти та викладачем;
- активне залучення здобувача освіти до реалізації всіх компонентів освітнього процесу;
- урахування різноманітних індивідуальних потреб кожного здобувача освіти (стимулювання мотивації, саморефлексії);
- реалізація гнучких навчальних траєкторій через організацію вивчення здобувачами освіти дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і трансфер кредитів;
- зворотній зв'язок щодо навчального процесу (наявність процедур реагування на скарги здобувачів освіти).

VI ДІЯЛЬНІСТЬ ЩОДО ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

6.1. Підвищення якості контингенту здобувачів фахової передвищої освіти забезпечується активною профорієнтаційною діяльністю та передбачає:

- підготовку інформаційних матеріалів (буклетів, стендів, мультимедіа, відеороликів про Коледж);
- участь у Тижнях профорієнтаційної роботи, Ярмарках професій, проведення зустрічей викладачів і здобувачів освіти із учнями шкіл на базі Коледжу, проведення днів відкритих дверей;
- інформаційний відео зв'язок із абітурієнтами з використанням сучасних електронних платформ.

6.2. Відповідальні за розробку і впровадження: завідувачі відділень, відповідальний секретар приймальної комісії, голови циклових комісій.

VII КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

7.1. Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь здобувачів освіти.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень здобувача освіти.

7.2. Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати власні думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема, в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки та технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (група, Коледж тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті академічної групи і коледжу, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

7.3. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у здобувача освіти в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

7.4. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:

- характеристики відповіді здобувача освіти: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оціночних суджень.

7.5. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань – вміння здобувачів освіти застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Видами оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та підсумкова атестація.

Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом дисципліни (предмета) уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, вміння та навички, самостійність оціночних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: установлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, установлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення набутих компетентностей.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання здобувачами освіти різних видів письмових робіт; взаємоконтроль здобувачів освіти у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача на занятті. Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги здобувачів освіти до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета (дисципліни).

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, семінарських, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти.

Перед початком вивчення чергової теми всі здобувачі освіти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік – на основі семестрових оцінок.

Здобувач освіти має право на підвищення семестрової оцінки. Після кожної сесії визначаються та оприлюднюються рейтинги успішності здобувачів освіти.

VII КРИТЕРІЙ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

8.1 Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію, сертифікацію та рейтингову систему оцінювання.

8.2 Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством. Положення про

атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

8.3 Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу в Коледжі, вивчення думки батьків, здобувачів освіти та колег викладача, який атестується тощо.

8.4 Рейтингова оцінка діяльності педагогічних працівників Коледжу – це кількісний показник результатів якості роботи, що формується за основними напрямками діяльності.

Метою запровадження системи визначення рейтингу є:

- підвищення ефективності та результативності професійної діяльності;
- стимулювання до впровадження в освітній процес інноваційних форм та методів;
- забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання діяльності, здорової конкуренції, підвищення мотивації ефективності праці.

Об'єктом рейтингової оцінки є навчально-методична, навчально-дослідницька, організаційна, виховна робота педагогічних працівників Коледжу.

Рейтинг працівника визначається як сума відповідних балів за виконання певної роботи та досягнення за основними напрямками роботи. Участь у рейтинговому оцінюванні беруть штатні педагогічні працівники, які мають більше 360 годин навантаження. Визначення рейтингу проводиться один раз наприкінці кожного навчального року в терміни, затверджені наказом начальника.

ІХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

9.1 Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі відповідає ліцензійним вимогам.

9.2 Навчальні кабінети, лабораторії Коледжу – це окремі приміщення, які відповідають своїм призначенням санітарно-гігієнічним нормам та обладнані сучасними технічними засобами навчання. Кількість навчальних приміщень забезпечує навчання здобувачів освіти у дві зміни.

9.3 Для забезпечення ефективної організації й оптимізації освітнього процесу з кожної навчальної дисципліни створені навчально-методичні комплекси. У кабінетах в наявності є необхідні технічні засоби навчання: аудіо комплекси, відеокомплекси, сучасні технічні засоби навчання на основі комп'ютерної техніки, проектори, мультимедійні дошки, спортивне знаряддя, наочні посібники, прилади, пристрої та інше.

9.4 Необхідними ресурсами освітнього процесу для підтримки здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі є методичне забезпечення навчальних дисциплін.

9.5 Матеріально-технічна база Коледжу повністю пристосована для підготовки фахівців.

9.6 У Коледжі створено умови для доступу здобувачів освіти до інтернету, в навчальному корпусі та в екіпажі (гуртожитку) діє Wi-Fi мережа.

9.7 Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки.

X ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення затверджується рішенням Педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» та вводиться в дію наказом начальника.

10.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Педагогічної ради та вводяться в дію наказом начальника Коледжу.

Це положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої та фахової передвищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти.